

Kommunale Læringscentre – En teknologi-åbenbaring ?

Karsten Gynther og Rasmus Jørnø

Center for Skole og Læring
University College Sjælland

Projektet – helt kort:

- Et 1-årigt pilotprojekt i samarbejde med Kalundborg, Odsherred og Holbæk Kommune.
- Et eksperimentelt designprojekt.
- Baseret på et omfattende litteraturreview og
- indsamling af erfaringer fra besøg i en række Skandinaviske lande.
- Forskning og projektledelse: UCSJ.
- Finansieret af Region Sjælland og Nord Plus.

Den danske uddannelsesmodel har udfordringer i yderkanter – og i kommuner uden uddannelser

Borger

Samfundskontrakten:

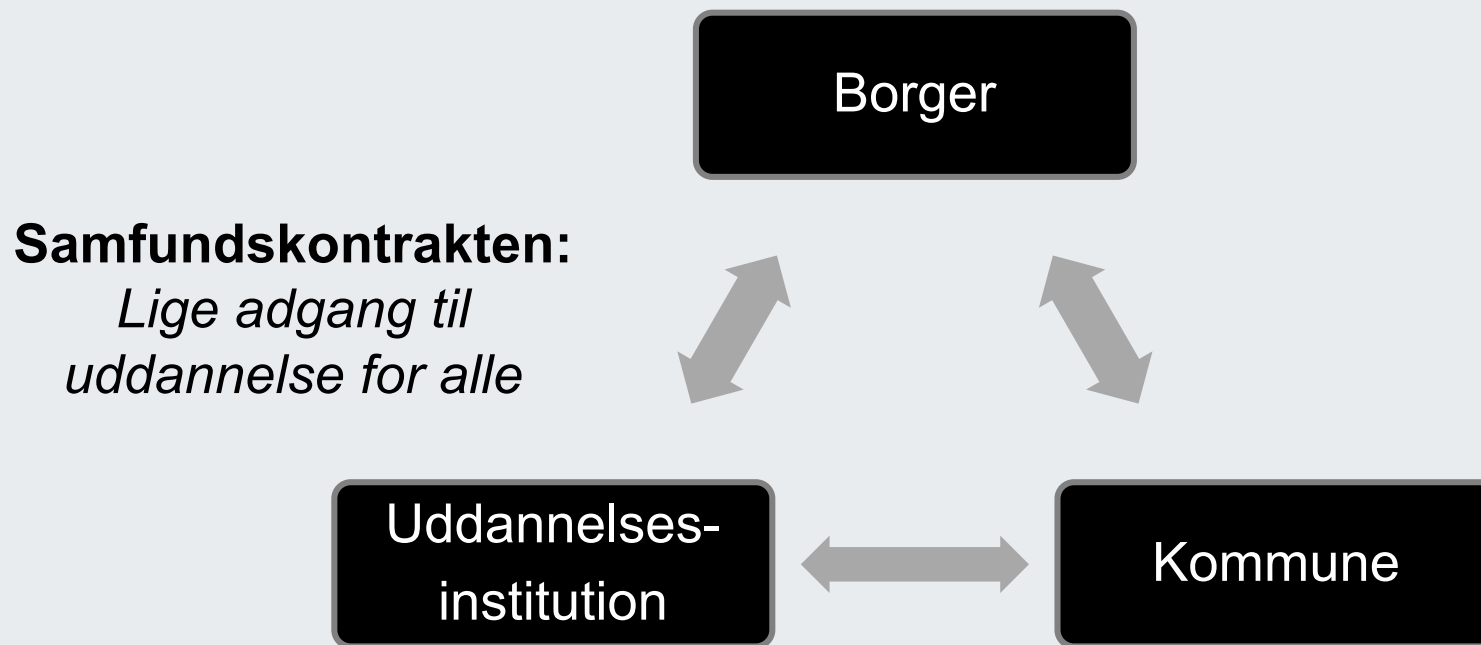
*Lige adgang til
uddannelse for alle*

Uddannelses-
institution

Den danske uddannelsesmodel har udfordringer i yderkanter – og i kommuner uden uddannelser

Hvad er et kommunalt læringscenter?

- 1) Et læringscenter er en **fysisk lokation** i en kommune, hvor borgere kan mødes med andre borgere der ligeledes ønsker at tage en uddannelse.
- 2) Et læringscenter kan være faciliteret af en række kommunale ressourcepersoner men har **ingen undervisere**.
- 3) En læringscenter er **digitalt** koblet til en eller flere uddannelsesinstitutioner som læringscenteret har tegnet **kontrakt** med.
- 4) Et læringscenter er **kommunalt ejet** og lokalt forankret med afsæt i lokale behov.

Problemet

?

?

Borger

Uddannelse

Virksomhed

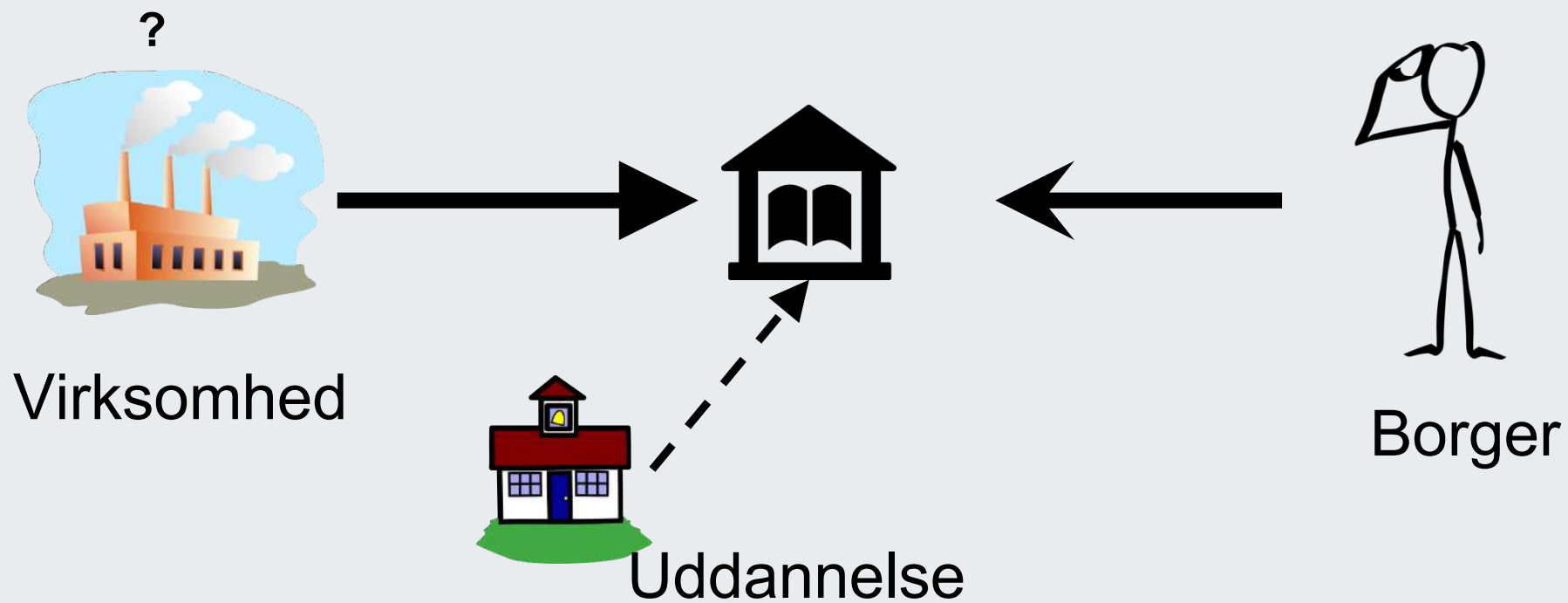
“At knække koden”

- “Kommunale Læringscentre har “knækket koden” i forhold til et uløst problem vi har arbejdet med i kommunerne i lang tid.”

(Søren Kjærsgaard, borgmester i Holbæk)

- sagt på et visionsseminar 13.03.16 om etablering af en videns- og uddannelsesklynge i Holbæk)

Fra udbud til efterspørgsel

3M-funktionerne: Motor, mægler og mødested

**Et læringscenter mægler
– mellem potentielt job i
lokalområdet og en
kvalificerende uddannelse.**

3M-funktionerne: Motor, mægler og mødested

Motor:

- Et kommunalt læringscenter er en motor for lokal vækst og udvikling.
- Læringscenteret er strategisk begrundet i kommunale udviklingsbehov.

"Det handler om kommunal overlevelse – hvis vi ikke havde etableret et læringscenter for 18 år siden så kunne vi ikke fastholde arbejdspladser. De unge ville flytte væk og kommunen havde stagneret i vækst og udvikling."

(Lokalpolitiker, Västervig Kommune, Sverige)

3M-funktionerne: Motor, mægler og mødested

Mødested:

- Et læringscenter er forankret på en lokalitet - et fysisk sted placeret i den kommune, der ejer læringscenteret.
- Her møder den studerende andre studerende, vejledere, mentorer og en række andre støtte og ressourcepersoner.
- Underviserne møder de studerende dog (stort set) kun i det virtuelle rum over eksempelvis videokonference.

Effekten af de svenske læringscentre

- I foråret 2015 blev effekten af de svenske læringscentre undersøgt i et mindre studie med 9 kommuner:
- 71% angiver at de har fået arbejde, fået andre arbejdsopgaver eller fået ændret deres arbejdssituation.
- Dertil kommer 5% der angiver at de har kunnet beholde deres job på grund af studierne.
- Kun 16% af dem som deltager i en uddannelse forankret i et læringscenter har en uforandret social situation efter uddannelsesforløbet.

Effekten af de svenske læringscentre

- Samme undersøgelse viser endvidere, at en typisk studerende stadig er:
- En kvinde med arbejderbaggrund som har familie og børn.
- Læringscentrene tiltrækker studerende i forskellige aldre (20 – 50 år).
- Den største gruppe udgøres i denne undersøgelse af studerende som er 21 – 25 år (22%).

Der er en
målgruppe

Pia
32 år

Administrativ medarbejder
Enlig med et barn på 4 år

På sporet

Hvad koster det?

- Västervig Kommune i Sverige bruger 12 mil. svenske kr. om året på deres læringscenter – og har indtægter for 2 mil svenske kr.
- De har pt. 500 studerende og udvider til 800 studerende.
- 95 % af □en årgang har job med det samme efter endt uddannelse.
- 3% vælger at læse videre.
- Kun 2 % har en uforandret livssituation efter uddannelsesforløbet.

Kommunale læringscentre – et innovationsperspektiv

- Hvad karakteriserer kommunale læringscentre som innovationstype (e-læringsinnovation)?
- Og hvordan kan vi anvende denne forståelse til nye e-læringsinnovationer i Danmark?

Innovationstyper

Der findes mange forskellige slags innovationer:

- Innovationer kan for det første klassificeres efter, hvad det er der innoveres.
- Er det en genstand, en proces, en produktionsmodel, en forretningsmodel, en organisations- eller institutionsform eller er det i bredere forstand et socialt og kulturelt system der innoveres?
- Man kan for det andet også karakterisere innovationer i forhold til hvilke drivere, der har udløst innovationen - hvor et markedspress er den mest kendte innovationsdriver.
- Og man kan for det tredje karakterisere innovationer efter graden af, hvor intensiv innovationen er.

Inkrementel og radikal innovation

- Inkrementelle innovationer handler om forbedringer inden for en given løsningsramme.
- Det handler om at gøre noget lidt bedre end man gjorde i forvejen.
- Radikale innovationer opstår gennem enten nye teknologier eller gennem et grundlæggende meningsskift.
- Her skabes en ny løsningsramme.
- Selvom radikale innovationer er dem, der tager det meste "blitzlys", så er de overordentlig sjældne og slår som regel fejl.

Innovationsdrivere og graden af innovation

T E K N O L O G I	<i>Radikale forandringer</i>	Teknologidrevet innovation	Teknologi-åbenbaringer
	<i>Inkrementelle forandringer</i>	Markedsdrevet innovation	Meningsdrevet innovation
		<i>Inkrementelle forandringer</i>	<i>Radikale forandringer</i>
	MENING		

(Norman & Verganti, 2014, vores oversættelse.)

Innovationsdrivere og graden af innovation

T E K N O L O G I	<i>Radikale forandringer</i>	Interaktive whiteboards (Teknologidrevet innovation)	Læringscentre (Teknologi-åbenbaringer)
	<i>Inkrementelle forandringer</i>	Digitale lærebøger (Markedsdrevet innovation)	Det pædagogiske syn eleven (Meningsdrevet innovation)
		<i>Inkrementelle forandringer</i>	<i>Radikale forandringer</i>
	MENING		

Læringscenteret som teknologi - åbenbaring

Nye meningstilskrivelser:

- Unge menneskers mulighed for at blive i deres lokale by og samtidig tage en uddannelse.
- Udviklingen af en efterspørgselsstyret udbudsstruktur af uddannelser.

To typer af teknologier:

- Videokonferencemødeteknologi
- Institutionen "et læringscenter" er - set med danske øjne – hel ny uddannelsesteknologi, som er en radikal anden form for uddannelsesmæssig organisering, end vi er vant til i Danmark.

Radikal innovation og alligevel accepteret af sine brugere – et paradoks?

Udbredelsen af en innovation blandt andet afhængig af følgende parametre:

- **Kommunikerbar:** I hvor høj grad kan innovationen forklares for andre, så de kan forstå, hvad den går ud på?
- **Relativ fordel:** I hvor høj grad opleves innovation som bedre end eksisterende løsninger?
- **Kompleksitet:** I hvor høj grad er innovationen vanskelig at bruge?
- **Afprøvningsmulighed:** I hvor høj grad kan innovationen afprøves i det små?
- **Kompatibel:** I hvor høj grad bryder innovationen med eksisterende værdier og erfaringer med denne type ydelser?

(Rogers 1995, opr. 1962)

Læringscenteret analyseret med afsæt i systematiske tilgange til innovativ problemløsning

- Hvad man kan *forandre/ændre* i en undervisningssituation samtidig med, at brugerne stadig oplever det som "undervisning"?
- Hvad konstituerer for brugerne begreberne/ydelserne "undervisning", "uddannelse" og "uddannelsesinstitution"?
- Kan undersøges gennem empirisk analyse kombineret med en systematisk tilgang til innovativ problemløsning.

Innovativ systematisk tænkning

Er en metode hvor man:

- a) nedbryder en genstand, proces eller et system i nogle grundlæggende elementer.

- b) efterfølgende forsøger at eksperimentere med elementernes egenskaber eller funktioner.

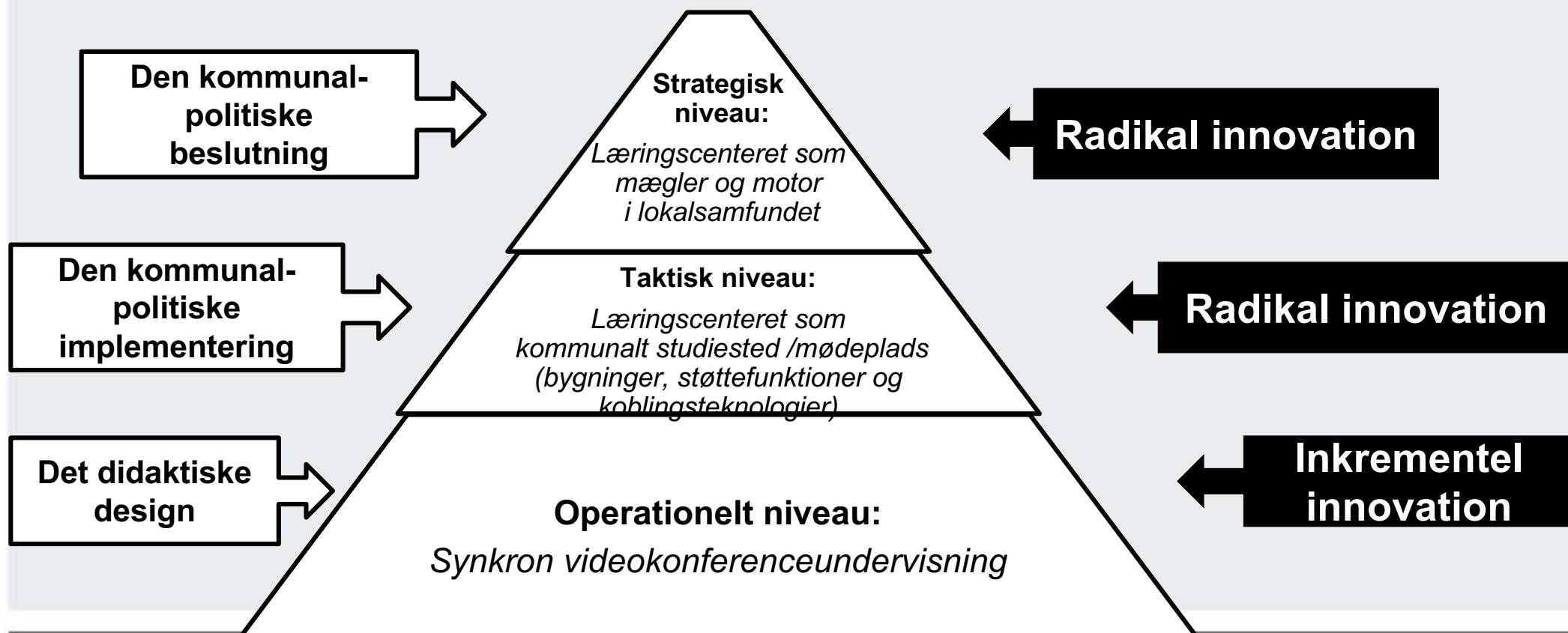
Innovativ systematisk tænkning - hjælpeværktøjer

Man kan forsøge at:

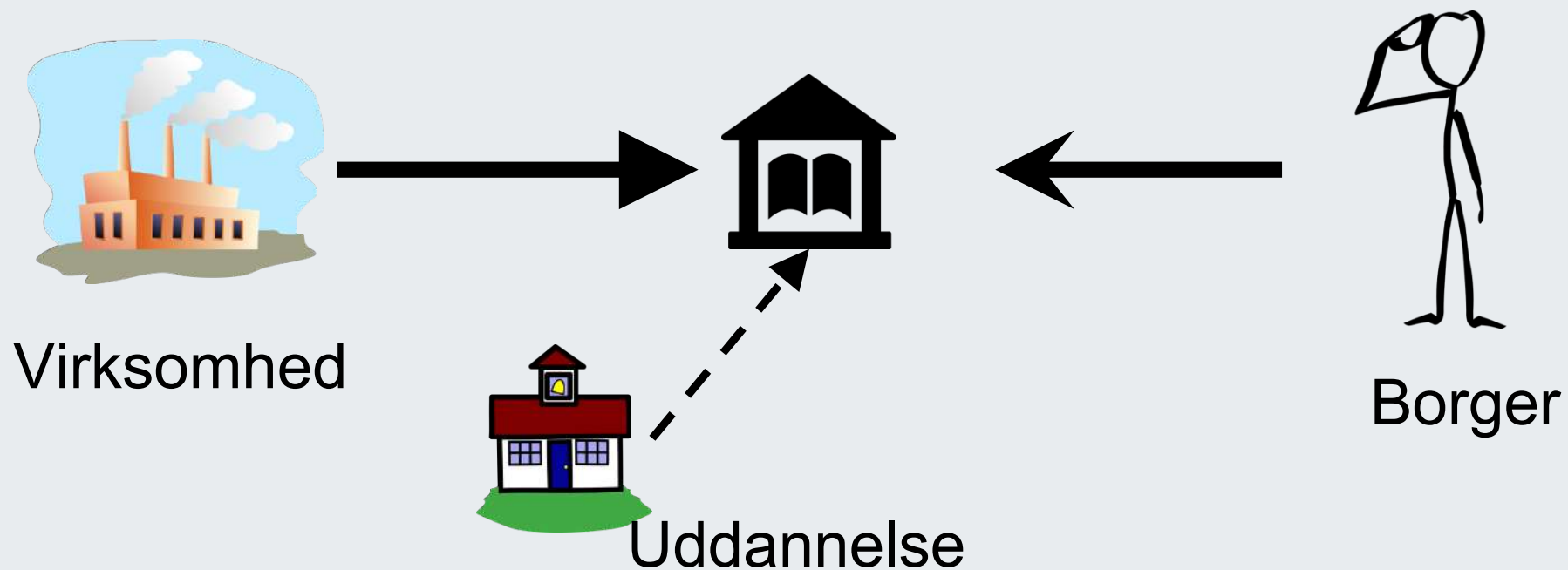
- Eliminere en komponent.
- Fjerne et objekt fra systemet.
- Dele et objekt op i mindre dele og give hver del en ny funktion.
- Erstatte en komponent med en anden komponent.
- Introducere en kopi eller modificeret kopi af et eksisterende objekt.
- Modificere en ydelse en anelse med samme brugeroplevelse.
- Ændre på et symmetrisk eller asymmetrisk forhold mellem et system og dets komponenter eller funktioner.
- Tilføje en ny funktion til en eksisterende komponent.
- Bruge en komponent til flere forskellige funktioner.

Kommunale læringscentre: En **organisationsdidaktisk** innovation

Fra udbud til efterspørgsel

Fra udbud til efterspørgsel

Hvordan breder en ide sig blandt organisationer og beslutningstagere?

Når formatet er ukendt?

Hvad er et læringscenter?

Formatet 'læringscenter' har været vanskeligt kommunikérbart, både i forhold til de **organisationer** der har skullet adoptere og implementere prototyperne og i forhold til de potentielle **brugere** der har været udpeget som målgruppe.

Organisatorisk Institutionalisme (Czarniawska & Sevón, 1996) - ideer overføres i 'translationsprocesser'

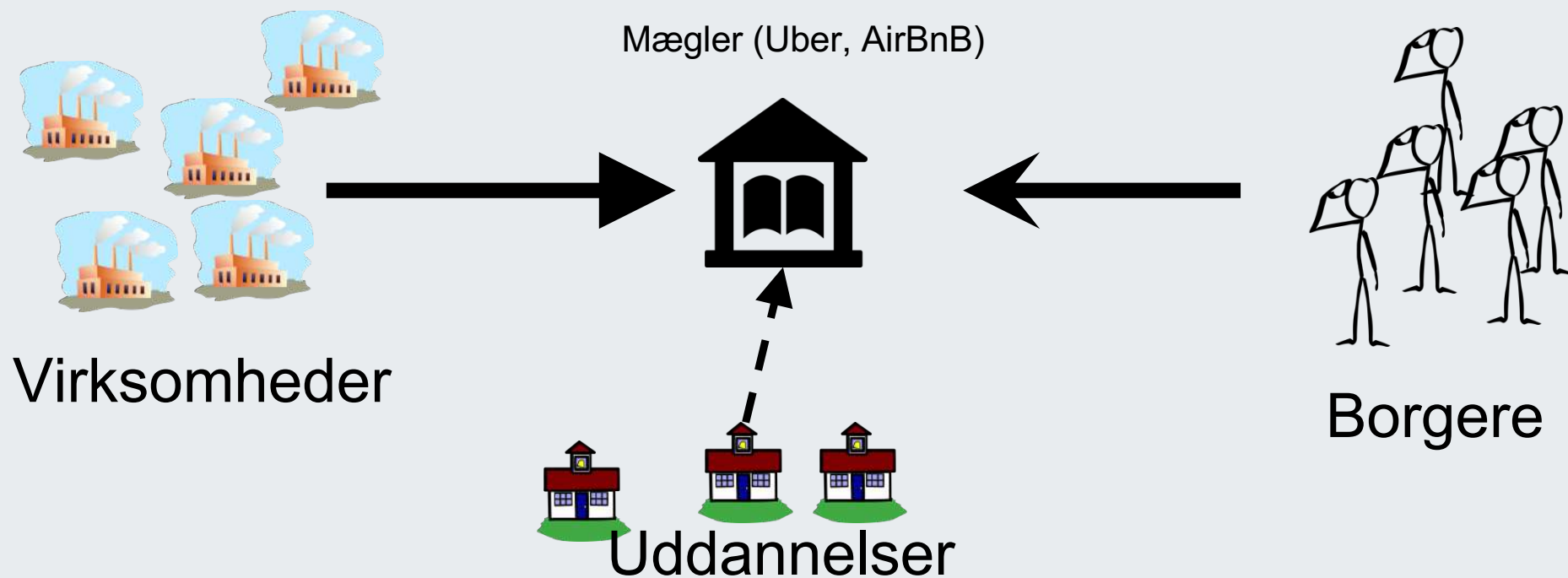
Mode + organisatorisk selvforståelse (Sahlin & Wedlin, 2008)

Eks.: Organisationer er rationelt styrede og organiseres derfor vha. af rationelle modeller og org. diagrammer (Meyer og Rowan, 1977)

“Det lader til at der er ikke er tale om at ideer cirkuleres fordi de er potente, men snarere at ideer bliver potente i takt med at de bliver cirkulerede.”
(Sahlin & Wedlin, 2008, s. 221, vores oversættelse).

Konsekvens: Fra individ til marked

Tak for opmærksomheden

Rapporten kan downloades her:

[https://www.ucviden.dk/portal/da/publications/kommunale-laeringscentre--slutrapport\(bc567552-5d6b-4634-9bbc-eb85bcdca8b7\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/publications/kommunale-laeringscentre--slutrapport(bc567552-5d6b-4634-9bbc-eb85bcdca8b7).html)

Karsten Gynter & Rasmus Jørnø

Kontakt: kgy@ucsj.dk, ralj@ucsj.dk

Center for Skole og Læring
University College Sjælland

Litteratur

Barak, M. (2004). Systematic Approaches for Inventive Thinking and Problem-Solving: Implications for Engineering Education. *International Journal Engineering Education*, 20(4), 612-618.

Czarniawska, B. & Sevón, G. (eds.) (1996). *Translating Organizational Change*. Berlin: Walter de Gruyter.

Meyer, J.W. & Rowan, B. (1977). Institutionalized Organizations: Formal Structure as Myth and Ceremony. *American Journal of Sociology*, 83(2), ff. 340-363.

Sahlin, K. & Wedlin, L. (2008). Circulating ideas: Imitation, translation and editing. I R. Greenwood, C. Oliver, R. Suddaby, & K. Sahlin (Eds.), *The SAGE handbook of organisational institutionalism*. London: SAGE Publications, Ltd. pp. 218-243.